

Odběr vzorků na jednotlivá vyšetření

Chlamydia pneumoniae

Mycobacterium tuberculosis

Legionella pneumophila

Mycoplasma pneumoniae

Chlamydia trachomatis

Borrelia burgdorferi sensu lato

Cytomegalovirus (CMV)

Epstein-Barr Virus (EBV)

Herpes Simplex Virus 1 a 2 (HSV 1a 2)

Chlamydia pneumoniae

Pro detekci se odebírají vzorky sputa, BALu, výtěry nasopharyngu, výtěry z nosní sliznice, stěry rohovky, tkáň, velmi informativní je také vyšetření vzorku periferní krve (chlamydie se při infekcích v periferní krvi vyskytují) a synoviální tekutiny u pacientů s artritidou. Odběr všech typů vzorků kromě krve je nutno provést do sterilní zkumavky bez transportního média a transportovat do 12 hodin při +4 °C. Je třeba odebrat cca 1 ml vzorků tělních tekutin; stěr nebo výtěr na tampónu „na sucho“. Odběr krve: vzorek nesrážlivé periferní krve se odebírá do EDTA a transportuje při +4 °C do 24h do laboratoře.

Mycobacterium tuberculosis

Pro detekci se odebírají většinou vzorky z respiračního traktu. Infekce zpravidla není diseminovaná, proto průkaz ve vzorcích periferní krve nebývá pro stanovení diagnózy přínosný. Vzorky sputa, bronchoalveolárních laváží, bronchiálních a tracheálních aspirátů, eventuelně biopsií plic (cca 1g), moče (střední proud, ranní moč), kožních ulcerací, hnisu, obsahu abscesů nebo synoviální tekutiny je nutno odebrat sterilně a vložit do zkumavky bez transportních médií. Uchovat nebo transportovat při 4 °C do 48 hodin.

Legionella pneumophila

Pro stanovení legionel v humánní klinické diagnostice je možné vyšetřit vzorky výplachu hrdla, BAL, moči, krve (lépe krevního séra nebo plasmy). Odběr všech typů vzorků kromě krve je nutno provést do sterilní zkumavky bez transportního média a transportovat do 12 hodin při +4°C. Je třeba odebrat do 2ml vzorků tělních tekutin (BAL, moč, ..); max. 1x1x1mm tkáň (v případě vyšetření plicní biopsie); stěr nebo výtěr na tampónu „na sucho“. Odběr krve: vzorek nesrážlivé periferní krve se odebírá do EDTA a transportuje při +4 °C do 24h do laboratoře. Při delším skladování je potřeba všechny vzorky uchovávat zamražené při -20°C.

Mycoplasma pneumoniae

Pro detekci se odebírají vzorky sputa, BALu, výtěry nasopharyngu, výtěry z nosní sliznice. Odběr všech typů vzorků kromě krve je nutno provést do sterilní zkumavky bez transportního média a transportovat do 12 hodin při +4 °C. Je třeba odebrat cca 1 ml vzorků tělních tekutin; stěr nebo výtěr na tampónu „na sucho“.

Chlamydia trachomatis

Stěry a výtěry - pro průkaz chlamydií při infekcích urogenitálního traktu a dýchacích cest je třeba provést výtěry tak, aby bylo odebráno co nejvíce buněčného materiálu (epitelií). Při infekci ženského urogenitálního traktu je často vhodné k vyšetření odeslat výtěr cervixu spolu

s výtěrem uretry. Odběr uretrálních vzorků se provádí tamponem šroubovým vsunutím do hloubky 3-4 cm; pacient by neměl před odběrem 2 h močit.

Pro diagnostiku očních infekcí se odebírá tekutina (nebo výtěr) ze spojivkového vaku nebo stěr z rohovky.

Moč - pro vyšetření z moče se odebírá 10-30 ml první porce moče do sterilní nádoby bez transportního média.

Sperma - pro stanovení chlamydiové kontaminace spermatu je třeba vyšetřit min. 200 μ l ejakulátu. Odběr vzorku do sterilní zkumavky bez transportního média a spermicidních látek by měl proběhnout 2 až 3 dny po poslední ejakulaci.

Při odběru vzorků je třeba vždy dodržovat zásady sterility, vložit je do zkumavky bez transportního média a uchovat nebo transportovat při 4 °C do 24h.

Borrelia burgdorferi sensu lato

Odběr kožní biopsie je nutno provést z místa přísátí klíštěte nebo z oblasti „exanthema migrans,.. Vzorek je třeba sterilně odebrat a vložit do zkumavky „nasucho,, bez transportního média, uchovat nebo transportovat při +4 °C do 24h. Vzorek nesrážlivé periferní krve se odebírá do EDTA a transportuje při +4 °C do 24h do laboratoře. Vzorky mozkomíšního moku, synoviální tekutiny z postižených kloubů a vzorky moči se odebírají do zkumavky bez transportního média, uchovávají a transportují se při +4°C do 24h. **Tělesné tekutiny nejsou příliš vhodné na průkaz borelií pomocí PCR! Zejména v krvi a mozkomíšním moku se vyskytují pouze krátkodobě během diseminace, kdy se infekce intenzivně šíří tělem!!! Záchyt borelií metodou PCR je obecně nízký, výjimkou jsou pacienti s lymfskou artritidou.**

Cytomegalovirus (CMV)

Odběr všech typů vzorků kromě krve je nutno provést do sterilní zkumavky bez transportního média a transportovat do 12 hodin při +4°C. Je třeba odebrat do 2ml vzorků tělních tekutin (sérum, plasma, plodová voda, mozkomíšní mok, sliny, moč, slzy, apod.); min. 1x1x1mm tkáně; stěr nebo výtěr na tampónu „na sucho“. Odběr krve: vzorek nesrážlivé periferní krve se odebírá do EDTA a transportuje při +4 °C do 24h do laboratoře. V případě podezření na CMV hepatitidu je přínosné vyšetření jaterní biopsie; vzorek moče se vyšetřuje při symptomech glomerulonefritidy; u pacientů s virovou intersticiální pneumonií se virus prokazuje v BALu.

Epstein-Barr Virus (EBV)

Odběr všech typů vzorků kromě krve (mozkomíšní mok, biopsie, stěry, sliny) je nutno provést do sterilní zkumavky bez transportního média a transportovat do 12 hodin při +4°C. Je třeba odebrat od 50 μ l do 2ml vzorků tělních tekutin (mozkomíšní mok, sliny); cca 1x1x1mm tkáně; stěr nebo výtěr na tampónu „na sucho,,. Odběr krve: vzorek nesrážlivé periferní krve se odebírá do EDTA a transportuje při +4°C do 24h do laboratoře.

Herpes Simplex Virus 1 a 2 (HSV 1a 2)

Odběr všech typů vzorků (slzy, stěry a výtěry, likvor, sliny, tkáně) kromě krve je nutno provést do sterilní zkumavky bez transportního média a transportovat do 12 hodin při +4 °C. Je třeba odebrat až 2 ml vzorku tělních tekutin, stěr/výtěr na tampónu „na sucho“. Odběr krve: vzorek nesrážlivé periferní krve se odebírá do EDTA a transportuje při +4 °C do 24h do laboratoře.